

Leerrede over Hosea 14: 2 t/m 4, uitgesproken op Woensdagavond 18/01/50 te Schiedam door ds H. Hofman, evangeliedienaar.

Zingen - Psalm 25: 9 en 10

Lezen - Hosea 14

Voorrede:

Het is toch wel opmerkelijk dat de psalmdichter, van wie wij zo-even een paar verzen zongen, uit zulk een nood en ellende opkomt. Hij was toch een kind Gods! Er was toch aanneming gewrocht! En nu zelfs: "Hoed mijn ziel, en red z' uit noden", alsmede: "Sla op mijn ellenden d' ogen, zie mijn moeite, mijn verdriet." Wat is het geval bij de psalmdichter, dat hij zich op zulk een wijze uitspreekt? Je zou zeggen, dat het toch veel meer op zijn plaats zou zijn, als zo'n man voor de dag komt, met lof, dank, eer en heerlijkheid aan God! Als je toch kunt zeggen: "Gij zijt mijn God", dat is toch geen geringe zaak! Men zou zeggen: "Dan heeft men nooit meer krimp." Nochtans is dat het deel van de psalmdichter.

Ten eerste komt er hier in voor van zijn zonden. Zijn dat die, welke hij jaren geleden heeft gedaan, toen hij (zoals men dat wel zegt), in zijn onverzoende staat was? Welneen, dat was het geval niet. Hij wist wel van verlossende liefde, genade en aanneming, maar God sloeg zo'n nauw oog op de psalmdichter, en dat was de oorzaak.

Van dominee Bakker is bekend, dat - toen hij nog maar pas sprak - hij op een avond, nadat hij ergens op de Veluwe gesproken had, in een groot gezelschap zijn bekering vertelde. Achter hem zaten een paar oude mensen, die over hun zonden zaten te praten, te klagen en te steunen. Ds. Bakker vroeg aan hen hoe oud zij waren. Nu, de één was tegen de 80 en de andere was de 80 al gepasseerd. Daarop ging hij tegen hen uit de volheid van zijn hart aan de gang, dat ze dat toch eens moesten leren kennen van dat bloed en van verzoening en van aanneming, en, dat Hij dan geen zonde meer zou gedenken, ja, dat wij dan voor God zijn als hadden wij nooit zonde gehad noch gedaan ... enz.

Toen hij uitgepraat was, zeiden zij: "Maar man, waar je nu over spreekt, dat weten wij al veertig of vijftig jaar, maar daar hebben wij het nu niet over. Wij hebben het er over, hoe zijn wij nú voor God! Daar weet jij nog niets van, dat moet jij allemaal nog leren." Want wat doet de genade? Die verlicht en doet ons zien wat wij moeten zijn. Dan geldt, dat wij in Jezus Christus volmaakt zijn, maar ... als nu de kracht der genade niet in áánwezen is, wie zijn wij dan? Dan zijn wij, bij al hetgeen ervaren is, zó verwerpelijk, dat God ons wel met één klop kan wegstoten!

Dus de genade, die verlicht ons. Niet met er over te praten, want men kan er over praten, maar tegelijk bóven een ander staan. Doch als genade werkt dan komen wij benéden een ander te staan. De genade brengt dan ook met zich mede, dat wij dienstbaar kunnen zijn voor degenen die in hun onverzoende staat over de aarde gaan, en zó ellendig zijn, dat zij zeggen: "In de wereld heb ik geen plaats, dáár vind ik de dood; en ja, bij God kan ik niet komen, en bij Zijn volk hoor ik niet"

Zij zijn dus als diegenen die geen thuis hebben; in de wereld niet en bij God ook niet. Zij kunnen ook niet verder komen dan schuld met schuld vermeerderen, en zonde aan zonde toevoegen en dan zal het einde de last dragen: voor eeuwig het oordeel en de verdoemenis, tenzij genáde tussenbeide komt.

Maar, och, als God zó'n mens als wij zijn, bearbeidt en zaligt, dan kan Hij het (zo moeten wij in menig opzicht zeggen) wel héél de wereld doen! Dus dáár kan men zich ook niet aan vastgrijpen

en vasthouden, zodat de jammer en de ellende ons als overvleugelt. Dan vindt men in zulke psalmen een ademtucht:

Sla op mijn ellenden d'ogen,
zie mijn moeite, mijn verdriet;
Neem mijn zonden uit meêdogen,
gunstig weg, gedenk die niet, ...

en:

Hoed mijn ziel, en red z'uit noden,...

Wat verstaan wij daar dan uit? Toch dît: dat die liefelijke in psalmen, van wie God Zelf zegt dat hij een man is naar Zijn hart, de vertolker is van de innerlijke gesteldheid van een mens die in zijn zonden en in zijn ellende daarheen drijft, die nergens een thuis vindt. Zien wij wel hoe het nu de genade is, die verlicht en ons ook doet zijn tot stichting van degenen die daarheen gaan in gescheidenheid van God.

Is het niet zeer verkieselijk, dat wij onze handen tot God opheffen om, in zoverre wij genade hebben, daarvan in ons te mogen hebben van wat wij moeten zijn - wat wij behoren te wezen - en dat wij dat alleen zijn wanneer genade in aanwezig is, heerschappij voert, en is het er niet, dat wij zeggen: "Wie ben ik!" Dan kunnen wij dááruit, uit onze armoede en ellende, onze naaste dienen en gemeenschap aan elkander hebben.

Immers, de kennis maakt opgeblazen, maar de liefde (zegt Paulus) sticht. Dan zijn wij tot stichting van onze naaste, en komt er vanzelf voor de dag, dat wij naar de Woorde Gods zijn en naar de regel die God in Zijn Woord voorschrijft. Ik vraag dan uw aandacht voor een woord en getuigenis der Schriftuur. Zoeken wij vooraf Gods aangezicht om een verbeurde zegen.

Tekst.

Het woord waarvoor wij uw aandacht vragen, vindt gij in het ons zoëven gelezen 14e hoofdstuk uit de profeet Hosea, daarvan het 2e t/m het 4e vers, waar Gods Woord aldus luidt:

2. *Bekeer u, o Israë! tot de HEERE, uw God, toe; want gij zijt gevallen om uw ongerechtigheid.*
3. *Neem deze woorden met u, en bekeer u tot de HEERE; zeg tot Hem: Neem weg alle ongerechtigheid, en geef het goede, zo zullen wij betalen de varren onzer lippen.*
4. *Assur zal ons niet behouden; wij zullen niet rijden op paarden, en tot het werk onzer handen niet meer zeggen: Gij zijt onze God. Immers zal een wees bij U ontfermd worden.*

Leerrede.

In deze woorden zien wij de onbegrijpelijke goedheid en liefde van God, Die Israëls ondergang niet bedoelt, maar hun heil en opkomst. Het bovenstaande vers doet ons de ernst van de zaak horen. De profeet zegt daar ronduit: "Samaria zal woest worden, want zij is wederspanning geweest tegen haar God; zij zullen door het zwaard vallen, hun kinderkens zullen verpletterd, en hun zwangere vrouwen zullen opengesneden worden."

Wat een oordeel! Zó was het bij God. Maar daarmee geeft God niet te kennen, dat Hij hen als aan het noodlot prijs geeft, doch, terwijl zij Hem zo zeer tot toorn hadden verwekt, treedt hij hun nochtans tegemoet met: "Bekeer u, o Israë! tot de HEERE, uw God, toe." Dus, zoals een vader of moeder, die het kind van de verkeerde weg wil afwenden, met redenen zoekt te handelen, zo komt hier die doorluchtige Majesteit, Die alles met één klop kan wegstoten, ons voor.

Wat een liefde, welk een lankmoedigheid en wat een taai geduld! "Bekeer u, o Israë! tot de HEERE, uw God, toe; want gij zijt gevallen om uw ongerechtigheid." Daar is dus God niet de oorzaak van! Het was de ongerechtigheid, waardoor zij gevallen waren en daardoor was het, dat God zo'n grote toorn had, dat Hij dat van Samaria zegt. De gehele stad als weggevaagd. Schrikkelijker kan het toch niet. Nochtans komt God met een vermanend woord: "Bekeer u, o Israë! tot de HEERE, uw God, toe."

Is hier sprake van wat godsdienstig te worden, het leven een beetje te wijzigen, wat te verbeteren? In het allerminst niet. Want wat is dat anders dan huichelwerk, dan een mooi etiket om het vuil te verbergen? Hier wordt gevraagd: bekering, tot de HEERE uw God, toe.

Niet een bekering van grove goddeloosheid tot een wat deugdelijker leven; van grove Baaldienst tot een dode belijdenis van de God van Israë! en Zijn dienst! Zó niet. Maar, een bekering tot de HEERE, uw God, toe.

Wat is dat anders dan een afkeren van de kwade weg? Het woord bekering sluit toch zoveel in als een terugkeer van de weg waarop men is, die niet goed is. In de Griekse taal komt het op hetzelfde neer, het betekent een weder wijs worden, dus: tot het verstand komen. Ook spreekt Salomo er van, dat de wijsheid het voornaamste is en dat kunnen wij alleen bij God krijgen. Dan moeten wij naar Hem terug. Bij Hem is wijsheid.

Wij kunnen weer wijs worden als wij bij Hem zijn, want wij worden gezegd, in onze afkomst, in Adam, dwazen te zijn. De weg waarop een ieder mens van nature is, is ondeugdelijk. Want de weg waarop men is, is in de staat in Adam. Naar Salomo's woord kiest een ieder zich een weg uit die hem recht schijnt, al naar het hem goed dunkt, maar het einde er van zijn paden des doods. Dat is het einde dáárvan.

De één leeft in de grootste goddeloosheid, de ander in minder grove goddeloosheid, een ander in godsdienstigheid, zelfs nog zogenaamd rechtzinnig, nogal "zwaar", maar ... het is alles ondeugdelijk, doordat een mens zich uitkiest wat hem recht schijnt. Maar nu komt God door Zijn Woord tot ons, en heeft voor ons wat anders. Hij vermaant Israë! en daarmee ook òns, welke weg wij moeten betreden: dat wij terug moeten naar de HEERE, onze God. Dat geldt dus voor een ieder persoonlijk.

Wij zien hier welk een reine en schone redenen God aanwendt, bedoelend waarlijk ons heil. God komt hier niet op zulk een wijze, dat, als gij u niet bekeert, dan zal ik u dit en dat doen. Néén, God spreekt hier (let er wèl op!), dat zij in zulk een desperate, ellendige staat wáren: gevallen om uw ongerechtigheid, en dat het rijk der tien stammen de ondergang te wachten had. Dus, terwijl de zaak zó is, komt Hij met de liefelijkste redenen, in de grootste minzaamheid: "Bekeer u, o Israë! tot de HEERE, uw God, toe." Kom eens terug! Of God wil zeggen: "Ik bedoel jullie ondergang niet, maar gij bezorgt uzèlven de ondergang! Daar ben Ik vrij van. Dat is uw eigen schuld."

Hier legt God dus de verantwoordelijkheid voor de volle 100% op onze schouders. Hij doet dat op zulk een wijze, dat, wanneer wij op ons sterfbed komen te liggen, niemand de gelegenheid zal hebben om de schuld op God te leggen. Dan zullen wij zelf de brok thuis krijgen van, wat heb ik gedaan met de genadetijd, en met het liefelijk en vriendelijk aanbod der genade? Heb ik het ter harte genomen, ja of neen?

Wij kunnen nog dieper op deze woorden ingaan, en dat overbrengen in vergelijking met de staat waarin wij, ons land, volk en kerk zijn, en hoe het met het rijk der tien stammen was. Immers, zij waren des HEEREN volk, die Hij Zich had toegeëigend als een priesterlijk koninkrijk, als een heilig volk. Hij had in het midden van hen gewoond, getroond en getabernakeld. Wat hadden zij daarmee gedaan? Zij hadden de HEERE niet alleen verlaten, maar ook verworpen, al zond Hij ook Zijn knechten, de profeten, vroeg op zijnde en zendende. Er waren wel eens tijden, bijvoorbeeld op die gelegenheid toen Elia het volk vergaderde op de Karmel en er zulk

een genade bij die man was, dat zelfs koning Achab moest doen wat de profeet Elia wilde hebben. Daar moeten wij niet min over denken! Zo'n goddeloos vorst, die de omringende koninkrijken een eed had afgenomen, dat zij Elia niet hadden gevonden! En daar staat Elia nu voor hem en eist dat hij gans Israël en al de Baälprofeten en de profeten van het bos, die van de tafel van Izébel aten, voor hem zal verzamelen. Ja, er was niets aan te doen, hij kon geen tegenstand bieden. Op die tijd was er toch wel kracht der genade!

Nadat de Baälpriesters tevergeefs de naam huns gods hadden aangeropen, bouwde Elia het altaar des HEEREN, dat verbroken was, met twaalf stenen, naar het getal van de stammen Israëls, daarmee voorstellend hoe Juda en het rijk der tien stammen bij elkaar hoorden. Dan roept hij de HEERE, de God van Abraham, Izak en Israël aan, en daar daalt het hemelvuur. Alles begint te juichen: "De HEERE is God, de HEERE is God!" Dat moet bij de enkeling die er onder de grote massa geweest is, waar dät aan de binnenkant woonde, als het ware de uitkomst geweest zijn. Maar ... het was maar voor die tijd! Kort daarop moest Elia vluchten. Niets veranderde er mee. Nadien mocht de éne koning wat goddelozer of wat minder goddeloos zijn dan de andere, maar het volk ging door in de zonde, en leefde buiten God.

Als wij nu eens kijken hoe het in ons land is? Hier heeft men eenvoudigweg afgedaan met Jezus Christus als Koning en Hoofd van Zijn kerk. Er wordt zoveel over de breuk gepraat, maar zullen wij niet vergeten dat dät de zaak is? Hier zijn de natie en de kerk, onder de regering van Vorst Messias, als tweelingen uit de verdrukking voortgekomen. Daardoor was Nederland sterk. Maar men heeft Hem verlaten en in 1795 hebben wij er officieel mee afgedaan. Het is zelfs bekend, dat omtrent die vraag uit de catechismus, waarop het antwoord luidt dat wij van nature geneigd zijn God en onze naaste te haten, gezegd werd: "Ja, dat zeiden ze vroeger, maar nú zijn wij wijzer; wij zijn nu mensen van vrijheid, gelijkheid en broederschap."

Men heeft met de Koning afgedaan en Nederland is opgehouden een christennatie te zijn, men heeft een neutrale staat gekregen. Na de Napoleontische tijd heeft men wel Oranje teruggeroepen, maar Christus niet. Dat heeft men niet in de staat gedaan, maar ook niet in de kerk. Ondanks dat die grote Koning Zijn bemoeienissen hier in Nederland maakte, door onder meer in 1834 en voordien en ook nog later door Zijn Geest en genade bekering te werken, waardoor de hel verwoed werd en zogenaamd vervolging uitbrak, toen heeft men met elkander, daar Hij hun een huis wilde bouwen, datzelve wegens eigen heiligheid verworpen.

Sprak men er eerst over, dat koning Willem I zich het recht toegeëigend had om hier hoofd te zijn van de kerk - dat hij een paus was - later, onder de druk die er was, ging men er toe over om aan het hof, dus aan de koning vrijheid van godsdienst aan te vragen. Daarmede hebben zij bewezen, al waren het kinderen Gods, dat zij Christus niet erkenden als Koning der kerk. Zij konden wel zelf kerkje spelen!

Nu zijn wij een neutrale staat en dat is tot in alle gelederen als een pest doorgedrongen, in heel de kerkbeweging. Het is, onder het rechtvaardig oordeel van God, zover doorgedrongen, dat, als genade geen beslag legt, een ieder persoonlijk er mede aangestoken is. Zelfs het kerkelijk denken is zoek, laat dan staan de werken van God!

Verschenen Maandagmorgen heeft alles wat aan mij is geschud en gebeefd. Ik mag koppig, eigenzinnig en dergelijke genoemd worden, nu, het is waar, ik wil bekennen, dat ik dat ben in menig opzicht, maar ... dat zit niet in mijn natuur, maar dáárin dat er hier wat zit van God!. Daardoor kan ik mij niet verenigen met ik weet al niet wat. Dat berokkende mij Maandag zo'n ellende: daar zat ik, het wàs toch wat! En als er dan ook nog gesproken wordt: "Kijk eens, dät zijn toch óók wel begenadigde en bekeerde mensen, en in die kringen wordt toch óók wel bekering gevonden!" Ja, wàt moet je zeggen? Want het is wáár! En als er dan gezegd wordt, dat wij eenmaal in zoverre er genade is, toch naar de hemel zullen gaan, dan stá je.

Maar toen heeft God eens openbaar gebracht van de reinheid in het hemelhof, en welk een rein Wezen Hij is. Hij kon van mij het allerminste niet gebruiken, al had ik maar één gedachte van "ik" dan was het al fout. Hij huldigt alleen wat zijn oorsprong vindt in Zijn Wezen. En nu zal er in de hemel niets komen wat verontreinigd is, of gruwelijkheid doet! En wat Zijn volk bij zich heeft, moeten zij hier, aan deze kant van het graf, afleggen. Want hier is het de tijd van voorbereiding en van afrekening.

Ik zal maar eens platweg zeggen hoe het bij mij was, namelijk dat het in de hemel geen kermiszoodje is, van "die bekeerd, en die", en dan allemaal in de hemel. Men krijgt hier afrekening, stuk voor stuk. En toen was het, dat ik door Zijn hand alléén gezet was, en dáárdóór niet kon delen met heel de rompslomp. Alles wat aan mij was schudde van aandoening wegens de heiligheid van God! Er wordt zoveel over de breuk gepraat, de één heeft het over de scheuring en ruzie onder Gods volk, een ander heeft het over de kleren, kousen en het haar. Nu, alle hoogmoed is uit de hel, maar dát is de breuk niet, dat is wereldzin. De breuk is: dat Christus de plaats niet gegeven wordt zoals Hem toekomt. Men heeft met Hem afgedaan! En dáárover is Zijn toorn. Dát is de breuk.

Indertijd ben ik vier weken de gevangene onder God geweest in de breuk van land, volk en kerk, toen liep het niet over bijkomstigheden, maar liep het over Christus en het ganse gestel zoals dat in Nederland was. Daarin bracht God open hoe het hier was tegenover Christus en legde mij op: gij zult de schuld uws volks dragen. Mijn ingewanden werden dan in elkander gewrongen als een zemenlap en Gods Woord was tot mij, dat, als die dag zou aanbreken waarover Hij uitgeroepen had, dan zou een ieder Nederlander zijn als ik en dan zou een ieder moeten erkennen dat Christus onttroond en ontkroond was, dat Hem geen plaats gegeven was, men met Hem afgerekend had, Hem buiten de deur had gezet.

Zijn Woord is weer bij vernieuwing geweest: "Daarom verwacht Mij!" Zullen wij daar dan rekening mee houden, opdat wij niet meegaan met zogenaamde verbetering (!), deugd, plicht en al dat gerommel. Wij moeten terug naar God, in boete, in schuld, in de grootste schande en voor de dag komen als verwerpelijk te zijn voor Zijn aangezicht. Dat Hij ons kan vertreden als het slijk der straten. Dat is de zaak waar het over gaat.

Zullen wij ook hier rekening mee houden, dat, dat oordeel, waar reeds zoveel jaren over gesproken is, door Sterkenburg, Stam en Bogaard, en ook hier, op deze plaats, waar ik tot 1940 toe zoveel over gesproken heb (toen is het van mij afgenomen), zich aan het openen is? Toen, in 1940, heeft God openbaar gebracht, dat Hij begonnen was Zijn voetstappen hier in te drukken, en dat Hij Zijn zwaard uit de schede had gehaald en niet zou rusten voor en aler Hij Zijn Zoon de plaats gegeven had die Hem toekomt.

De avond voordat de oorlog uitbrak - dat was op 10 mei 1940 - was ik 's avonds laat thuis gekomen. Mèt dat ik thuis kwam, ben ik zo vreemd geworden, er was toenadering Gods. Die Majesteit nam van mijn schouders heel dat pak, die gehele last die mij jaren had gedrukt van breuk en oordeel. Toen zijn hier de lofzangen gaan zingen:

...Hij komt, Hij komt, om d'aard' te richten,
de wereld in gerechtigheid;
Al 't volk, daar 't wreed geweld moet zwichten,
wordt in rechtmatigheid geleid.

Ik wist niet wat er aan de hand was; ik heb méé lopen zingen. Ten laatste ben ik naar bed gegaan en heb even geslapen, tot mijn vrouw mij wakker maakte, zeggend: "Hoor het eens onweren!" Maar, het was geen onweer, dat was niet van bóven, maar van benéden. Dat moesten bommen

zijn! Dan waren wij in oorlog! En tegelijk begon er in mij bij vernieuwing te zingen, dat God Zich had opgemaakt, Die tussen Cherubs woont, en zijn grootheid toont; dat zich d'aard bewege; Hij is Isrels zege! Dat is mijn ademtocht geweest. En nú loop ik als te sterven, omdat alles blijft zitten, zoals het zit.

Vannacht heeft hier gewoond: "Mijn ziel is verbroken vanwege het verlangen naar Uw oordelen." Gij zult zeggen: "Maar, dat zou wel eens heftig kunnen worden; wat denk je daarvan?" Ja, hoor eens, al moet ik gevierendeeld worden, maar ... zó sterf ik óók! Dan is het maar beter dat ik gevierendeeld word en Christus op Zijn troon komt, want zó kan ik het ten laatste ook niet langer uithouden. Als genade in aanwezig is, dan gáát het, maar anders kan ik mijn éne voet bijna niet voorbij de andere krijgen. Van dat ik opsta, tot dat ik naar bed ga, is het: "genade!", vanwege de ellende die mij drukt.

Wij verwachten dan alleen heil van God, al is het in oordeel en gericht. Hier is het dan begonnen met lofzangen en daarom ben ik niet benauwd voor God, maar wel voor de hel en heel de rommel. Nu is het de ure van de macht der duisternis, die werkt en alles als aansteekt, zoals mij in die nacht kort na het uitbreken van de oorlog openbaar is geworden: als een mist opkomend over alles, waar allen in gaan. Zijn genadehand alléén is de uitkomst. Maar omdat dàt dan alléén de uitkomst is - Zijn genadehand - zo geeft dat adem.

Merkt dan ook hier eens aan, dat wij God over Nederland hebben te verwachten en dat zal zeker niet mis zijn, maar nu staat er hier: "Bekeer u, o Israël, tot de HEERE, uw God, toe." God is niet veranderd, Hij is nõg zo, dat Hij tot ons komt met: "Bekeer u." Maar niet van de kroeg naar de kerk! Van grove goddeloosheid tot m̀nder goddeloosheid! Van vrijzinnig tot rechtzinnig, van dood dogma tot een beetje meer ernst, maar, rechtstreeks tot Hèm, tot de God des levens! Hij geeft te kennen: Kom eens tot Mij; Ik ben het leven. "Tot de HEERE, uw God, toe; want gij zijt gevallen om uw ongerechtigheid."

Als er nu zijn die zeggen: "Ja, máár, hoe moet ik dat doen? Want het ontbreekt mij aan alles." Ja, dat weet God óók! Ik lees hier dat Hij ons zó vriendelijk voorkomt met te zeggen: "Neem deze woorden met u, en bekeer u tot de HEERE; zeg tot Hem: Neem weg alle ongerechtigheid." Wat een líefde doet zich hier aanvoelen! Dus, mensen die de dood vinden in de wereld en in de zonde, die hebben Gød niet tégen tot zaligheid!

Als wij terug moeten naar God, dan sluit dat toch in, zoals onze catechismus het ons leert: "In hoeveel stukken bestaat de waarachtige bekering des mensen?" Dus, het teruggaan tot God. Dan is het antwoord: "In twee stukken; in de afsterving van de oude, en in de opstanding van de nieuwe mens." Verder wordt er gevraagd: "Wat is de afsterving van de oude mens?" Daarop luidt het antwoord: "Het is een hartelijk leedwezen, dat wij God door onze zonden vertoerd hebben, en die hoe langer hoe meer haten en vlieden." Nu wil Hij hebben, dat wij zó op onze zonden zien, dat het ons het hart gaat raken dat wij tegen die almachtige Jehova hebben overtreden. Zijn er hier nog die met de brok zitten, voor zichzelf persoonlijk of anders met heel de boel: "Wij hebben gezondigd, wij en onze vaders." Laat het dan maar eens gaan werken. Want zie eens op de algemene toestand, hoe loopt alles daarheen te rennen in zonde en lichtvaardigheid! Het zijn toch onze naasten! Zij behoren toch mede tot dit Nederland!

Gij moogt zeggen: "Ja, kijk eens, maar het komt er voor een ieder persoonlijk op aan." Ja, maar dan spreek je uit, dat, al is er wel eens genade geweest, je helemaal in je natuur staat. Want genáde werk is niet zó: voor mij persoonlijk en een ander moet ook maar zien dat hij er uit komt. Helemáál niet! Maar de genade is zulk een werk, dat gaat vergezeld met de líefde, en die is mededeelzaam. Die liefde zou bij de grootste goddeloze wel eens willen overdrukken, wie God

is, om hen mede op te pakken en uit de zonde te trekken. Dat doet de liefde. Is er nogal gebedswerk bij ons voor onze naaste, die wij zien gaan in de zonde en buiten God? Hoe is dat? Het past, en is alleszins betamend, want het is de eis van de tweede Wetstafel om onze naaste lief te hebben als onszelf. Niet om clubjesmensen te zijn, met vriendjes, vriendinnen en zo. Néén, daar spreekt Gods Woord niet over, dat is van een mèn. Maar de naaste is een medeschepsel Gods, zo zij zijn, zijn ze.

Gods Woord spreekt hier op zulk een wijze, dat, als het ons het hart raakt, dan mogen wij bij Hem voor de dag komen met onze ellende: dat het ons leed doet dat wij tegen Hem hebben overtreden en voor Zijn aangezicht zeggen: "Neem weg alle ongerechtigheid, en geef het goede." Wat is dat? Niemand is goed dan Eén, namelijk God. Wat is goed? Zijn werk! Dàt is goed. Als Hij ons dan het goede geeft, dan neemt Hij het ene weg, om er het andere voor in de plaats te stellen. Dan neemt Hij weg: onze zonde, onze overtreding en de vloek en daarvoor in de plaats geeft Hij ons de genadewerken in Jezus Christus.

Hij wil dat wij daarmede aan de troon zijn, aan Hèm gebonden zijn. Dat wij dat zijn, voor onszelf persoonlijk, voor onze arme bloeden van kinderen, dat wij dat zijn voor onze naaste, ja voor héél de boel, opdat er dan kan geschieden ... wàt? Er staat: "Uw werken HEERE, zullen U loven, en Uw gunstgenoten zullen U zegenen." Dat is: dat wij betalen de varren onzer lippen; dat is: Hem dank offeren, Hem dat toebrengen uit Zijn eigen werken. Hier vinden wij dus alle drie de stukken: ellende, verlossing en dankbaarheid. De ellende hebben wij zelf teweeggebracht en ons zelf bezorgd. Genade en verlossing brengt Hij ons toe. De dankbaarheid is de vrucht, vloeiend uit Zijn werken.

Dan wordt hier nog bijgevoegd: "Assur zal ons niet behouden." Zij mochten immers geen verbond maken met enig heidens volk, want God wilde dat zij aan Hem gebonden zouden zijn. Daarom is het steeds fout afgelopen met Israël als zij in bondgenootschap waren met omringende volkeren. Ook weten wij wat er gebeurde toen het rijk van Juda met een handjevol volk, kwam te staan tegenover Zerah de Moor, die met één miljoen man kwam opdagen. Dat was een macht die alles onder de voet liep. Je zou zeggen: wàt moet de koning van Juda met zo'n handjevol volk beginnen tegenover zo'n menigte? Maar zij riepen met elkaar God aan, en Die is de Almachtige!

Zo wil Hij hebben, dat wij geen hulp van buiten hebben, maar, gelijk er staat in Psalm 84:

Welzalig hij, die al zijn kracht,
en hulp alléén van U verwacht. ...

Wij bij Hèm aan de deur.

"Assur zal ons niet behouden, wij zullen niet rijden op paarden." Paarden werden toch gebruikt in de oorlog en het werd aangemerkt dat een leger daardoor sterk en machtig was. Doch nu moeten zij alles ter zijde stellen, alle bondgenootschap, alle macht en ook tot het werk hunner handen niet meer zeggen: Gij zijt onze God. Dus alle eigen werk als afgodendienst verwerpen. Want àl waar men op steunt buiten God, waar men enig betrouwen op stelt, wat het is, is het, is een afgod. Wij kunnen het ook noemen: "Gebroken bakken, die geen water houden." Daar komen wij teleurgesteld mee uit. Dus: wèg dan met alles.

Maar, nu zult gij zeggen: hoe blijft men er dan over? Want dan is het toch verschrikkelijk? Ja, dan is het zoals er hier staat: "Immers zal een wees bij U ontfermd worden!" Hoe is een wees? Dat is een eenzame, die heeft geen vader en geen moeder, die is helemaal op de barmhartigheid van een ander aangewezen, die staat geheel alléén op de wereld.

Als wij nu tot die lage staat komen, een wees te zijn, helemaal op Hem aangewezen, op Hem Die wetten in Israël gaf voor de wezen, de weduwen, de armen en de vreemdelingen, zou dan een wees bij Hem niet ontfermd worden? Toen Jezus Zijn discipelen onderwezen had en gereed stond om hen te verlaten, was zijn zeggen: "Ik zal u geen wezen laten." Dat sluit dan toch in: Ik laat ulieden niet als wezen achter? Waar waren zij nu op aangewezen? Geheel en al op God, op Zijn eeuwige genade en ontferming.

Is het hun onthouden? Neen. Hoe hebben zij Christus op de derde dag ontmoet - nadat de rechten Gods hun loop gehad hadden - in Zijn opstanding! Hoe hebben zij Hem leren kennen, veertig dagen lang met vele en gewisse kentekenen! Hoe hebben zij Hem ten hemel zien varen! En hoe is op de vijftigste dag, op het Pinksterfeest, het zoele zuiden des eeuwigen welbehagens opengegaan en zijn de plasregens van zegen afgedaald! En dat aan wezen! "Immers zal een wees bij U ontfermd worden." Laten wij dan als wezen aan Zijn genadetroon gebonden zijn.

Beproeft Hem dan daarin, of Hij u niet zal opendoen de vensteren des hemels, en zegen afgieten. Wij zien dus, dat bij alle oordeel en ellende Zijn Woord niet uitgevallen is. "Gij, evenwel - staat er - Gij blijft Dezelfd' o HEER." Als wij dus Hem nodig hebben en er is bekering, en wij worden de open, brosse zondaren - terug naar God - dan zal Hij ons zeker aannemen.

Deden alle Nederlanders het, zij kregen ook aanneming. Maar al laat heel Nederland het - omdat zij er geen zin in hebben - dan zal het nochtans zijn, al is het er maar één uit een geslacht of twee uit een stad, dan zal God hen erkennen: die zijn nu Mijn Sion. Zo staat het er bij God bij. Dan wil Hij hen erkennen en troosten, het hart dat schreiend tot Hem vlucht.

Moet ik hier nog meer bijvoegen? Mij dunkt dat het genoegzaam is tot eens ieders overdenking, om er mede tot zichzelf in te keren: hóe sta ik - in de ernstige staat waarin alles is - tegenover God mijn Schepper? Wat is mijn geval? Sprekt Hij Zich dan nog - onder al Zijn toorn en gramschap - uit, dat Hij Dezelfde is, dat dan een ieder voor zich wete wat hem past en betaamt. Het is bij God volle ernst. Hij bedoelt onze ondergang niet, maar ons heil. Dat dan een ieder persoonlijk wete wat Hem betaamt tegenover de HEERE, opdat het in de grote dag der dagen niet tegen ons getuige: Zijn Woord gehoord te hebben en Zijn liefde bemerkt, en het niet ter harte te hebben genomen. En, wanneer soms de golven zich hoog zouden gaan verheffen wegens Zijn oordeel, wij dan niet zouden moeten gaan beginnen om de zaak met God in orde te maken. Het is méér dan hoog tijd, dat een ieder voor zichzelf toeziet om een blanke en effen boel te hebben voor de HEERE, onze God. Zegene Hij ons daartoe Zijn Woord en getuigenis, Zijn Naam tot dankzegging. Amen.

Slotzang.

Psalm 81: 12

Opent uwen mond, ...

Zegen.

Gaat voorts heen in vrede, en ontvangt de zegen des HEEREN:

De genade van onze Heere Jezus Christus, de liefde Gods des Vaders, en de troostvolle gemeenschap des Heiligen Geestes, zij en blijve met u allen Amen.